

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỀN 27

PHẨM NHẬP BẤT TƯ NGHÌ GIẢI THOÁT CẢNH GIỚI PHỔ HIỀN HẠNH NGUYỆN (Phần 27)

Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài thưa với Thần rừng:

–Bạch Thánh giả! Thánh giả đạt được môn giải thoát này đã bao lâu rồi?

Thần rừng trả lời:

–Này thiện nam! Từ rất xa xưa, trải qua hàng ức kiếp, nhiều như số cực vi trấn cõi Phật, lại gấp đôi số ấy; bấy giờ, có thể giới tên là Phổ bảo, kiếp tên là Duyệt lạc; trong đó có tám mươi ức na-do-tha Đức Phật xuất hiện. Đức Phật thứ nhất tên là Tự Tại Công Đức Vô Năng Thắng Tràng, đầy đủ mươi hiệu. Trong thế giới có bốn đại châu. Trong cõi Diêm-phù-đề, thuộc thế giới Chủng chủng trang nghiêm quang, cố đô thành tên là Thanh tịnh trang nghiêm tu-di tràng, trong đó có nhà vua tên là Bảo Quang Diệm Nhã. Đại vương có phu nhân bậc nhất tên là Đại Diệm Tự Tại Hoan Hỷ Quang; cũng giống như phu nhân Ma-da, là mẹ của Như Lai Tỳ-lô-giá-la, ở cõi Diêm-phù-đề của thế giới kia vậy. Trong cõi Diêm-phù-đề của thế giới Chủng chủng trang nghiêm quang này, phu nhân Đại Diệm Tự Tại Hoan Hỷ Quang, chính là mẹ của Như Lai thứ nhất tên là Tự Tại Công Đức Vô Năng Thắng Tràng kia.

Này thiện nam! Phu nhân Hỷ Quang, trong thời gian chuẩn bị đản sinh vị Bồ-tát kia, bà đã cùng hai mươi ức na-do-tha thể nữ, trước sau vây quanh, đến thẳng vườn Viên mãn quảng đại kim hoa; thị hiện không thể nghĩ bàn Bồ-tát thọ sinh, với đủ các phép biến hóa thần thông. Bấy giờ, ở trong vườn, tại một lầu gác có tên Thanh tịnh diệu bảo phong, có một cây rất to tên là Nhất thiết thí; phu nhân đến đó, đưa tay phải vịn vào cành cây ấy, tức thời ở nơi hông phải của bà, Bồ-tát kia ra đời; được các chư Thiên nâng đỡ, tắm gội bằng nước hương; tất cả các chủ thể gian đều rộng bày cúng dường. Lúc đó, có nhũ mẫu tên là Vô Cấu Quang, đứng hầu một bên, được chư Thiên trao cho, nhũ mẫu cung kính tiếp nhận, dùng tay ôm giữ Như Lai, trong tâm vô cùng mừng vui, liền đạt được cảnh giới Tam-muội Phổ nhã của Bồ-tát. Được Tam-muội đó rồi, bà liền thấy khắp vô lượng chư Phật, ở trong hết thảy thế giới nơi mười phương, lại tiếp tục đạt được pháp môn giải thoát Nhất thiết tự tại thọ sinh.

Thiện nam! Cũng giống như truyền chánh pháp vậy; lúc ban đầu nhận lấy bào thai, nhanh chóng biết là chẳng có gì đáng ngại, nên được Tam-muội; do đó cũng nhanh chóng thấy được cỗ xe chư Phật trong mười phương, với những biến hóa thần thông về sức bản nguyện thọ sinh.

Này thiện nam! Ý ông thế nào? Nhũ mẫu Vô Cấu Quang đó, đâu ai xa lạ, chính là thân ta đó. Hai mươi ức na-do-tha thể nữ, bấy giờ chính là hai mươi ức na-do-tha nữ Thần rừng, quyền thuộc của ta ở trong rừng này; phu nhân Đại Diệm Tự Tại Hoan Hỷ Quang, nay là phu nhân Ma-da; còn Đại Vương Bảo Quang Diệm Nhã nay là Tịnh Phạn.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

Thiện nam! Ta từ xưa đến nay, ở trong mỗi niêm, luôn thấy biển lớn biến hóa thẳn thông của Bồ-tát Tự Tại Thọ Sinh Tỳ-lô-giá-na. Thiện nam! Trong mỗi mỗi bụi trần của thế giới này, cũng như trong từng niêm đồi với thế giới Ta-bà; thấy cỗ xe sức bẩn nguyễn, hoặc thấy biển pháp môn biến hóa thẳn thông tự tại thọ sinh là như thấy Như Lai Tỳ-lô-giá-na. Lại thấy các Thế Tôn khắp hết thấy các cõi biển mươi phương của thế giới này, trong số vi trấn này; hiện ra những biến hóa thẳn thông về tự tại thọ sinh như đang ở ngay đây vậy. Cũng thấy các Như Lai ở tận đồi vị lai trong mươi phương thế giới và cả số vi trấn trong thế giới này, hiện ra sự biến hóa thẳn thông về tự tại thọ sinh.

Thiện nam! Hôm nay được thấy khắp mọi nơi biến hóa thẳn thông về tự tại thọ sinh của Đức Phật Tỳ-lô-giá-na; cũng được thấy các cỗ xe bẩn nguyễn của hết thảy chư Phật trong mươi phương biến khắp mọi nơi; đến tận các thế giới không có ngần me trước sau, đến cả thế giới trong số vi trấn. Tóm lại, là hết thấy thế giới, nếu có sự biến hóa thẳn thông về tự tại thọ sinh, thì phải nên gần gũi, thờ phụng, cúng dường; để được nghe sự vận chuyển xe pháp của chư Phật, từ đó có thể thọ trì, tùy thuận, ngộ nhập. Bấy giờ, Thần rồng Diệu Đức muôn nói cho rõ nghĩa pháp môn giải thoát này, bèn nương vào sức oai thần của Phật, quán sát mươi phương, mà nói kệ rằng:

*Lành thay! Con Phật đến hỏi ta
Cảnh Phật tối thắng thật khó biết
Vì trọng tâm tín lạc thâm sâu
Ta sẽ nói ông nên nghe kỹ.
Ưc kiếp cõi trấn gấp hai lần
Xa xưa có kiếp tên Duyệt lạc
Tám mươi ức số na-do-tha
Chư Phật liên tục hiện ở đó,
Phật đầu tiên hiện ở thế gian
Hiệu: Tự Tại Đức Vô Thắng Tràng
Khi ta ở tại vườn Kim hoa
Thấy Như Lai ấy hiệnidan sinh,
Lúc này thân ta làm nhũ mău
Tên: Vô Cấu Diễm, đứng để hầu
Chư Thiên trao ta: Thân Bồ-tát
Hào quang sắc vàng không gì hơn,
Ta được gặp bậc: Thiên Nhân Sư
Ôm giữ, xem kỹ, không thấy hết
Lượng thân tả hữu vô biên tế
Các tướng tròn đầy khó nghĩ bàn.
Được thấy, nhớ lùa, thân thanh tịnh
Tướng tốt trang nghiêm thật diệu kỳ
Giống tượng vàng ròng, báu đẹp thay
Vui mừng tự phát tâm thanh tịnh,
Nghĩ suy các công đức của Phật
Tăng trưởng vô lượng biển phước sâu
Thẳn thông Phật bình đẳng không cùng
Nên phát Bồ-dề tâm rộng lớn,
Cầu công đức hết thấy chư Phật*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Làm tăng trưởng tất cả đại nguyện
Trang nghiêm thanh tịnh cõi vi trần
Diệt trừ tất cả đường hiểm họa,
Ở khắp cõi nước trong mươi phương
Cúng đường chư Phật không cầu kẽ
Chỉ cầu tu hành để giải thoát
Nguyện diệt tất cả khổ chúng sinh.
Ta nghe pháp ấy, rồi giữ nhận
Nên được sức giải thoát khó nghĩ
Ưc cõi vi trần vô biên kiếp
Đều tu hạnh Bồ-tát sạch trong,
Thứ tự trong kiếp Phật ra đời
Mỗi mỗi ta đều lo cúng đường
Nhận giữ các pháp để tu hành
Thanh tịnh trang nghiêm biến giải thoát.
Ưc cõi trần số, cõi trần kiếp
Quá khứ đã có Đấng Mười Lực
Giữ hết pháp ấy để tu hành
Chuyển xe giải thoát thanh tịnh ấy.
Với ta một niệm đều rõ hết
Trong tất cả vi trần cõi Phật
Đã có hết thấy các Như Lai
Các cõi biến mỗi mỗi trang nghiêm.
Ở đó đều có Phật xuất hiện
Việc đản sinh thường hiện trong vườn
Mỗi niệm đều hiện khó suy nghĩ
Sức thần thông tự tại rộng lớn,
Ta thấy Bồ-tát trong ức cõi
Chuyên cầu Bồ-đề, tối thăng Phật
Để thành Chánh giác, trụ cung trời.
Cảnh Phật hiện ra, thật khó nghĩ
Hoặc thấy trong cõi biến vô biên
Chư Phật thọ sinh: Việc thần biến
Tất cả chúng hội cùng vây quanh,
Rộng nói chánh pháp để khai ngộ
Với ta một niệm đều thấy khắp
Ưc cõi trần số các Bồ-tát
Xuất gia, hàng ma, ngồi đạo tràng,
Hiện ra đủ các cảnh giới Phật
Hoặc thấy hết thấy trong cõi trần
Vô lượng tôn nhân thành Chánh giác
Sức phuơng tiện hiện ra khó nghĩ,
Độ thoát hết thấy khổ chúng sinh
Hoặc thấy trong hết thấy cực vi
Diệu pháp luân chư Phật đều chuyển

Âm vi diệu vang xa vô tận,
Mưa pháp Cam lồ khắp vô biên
Ở trong từng niệm thấy hết thảy
Ức cõi trần số, cõi chư Phật
Đều có Đức Như Lai hiện thọ sinh,
Hiện cả Niết-bàn; không bị đắm
Vô lượng biển cõi Phật như vậy
Ở đó Như Lai hiện sơ sinh
Ta đều đến khắp thân không mỏi,
Trước mỗi thị hiện để cúng dường
Không nghĩ bàn cõi, nẻo, cảnh giới
Vô biên chủng loại các chúng sinh
Phải dùng phương tiện hiện đến trước,
Làm mưa pháp lớn để khai ngộ
Ta biết đó đều là con Phật
Môn giải thoát tối thăng khó nghĩ
Trong vô lượng ức kiếp lập ra
Chỉ bày khen ngợi không thể tận.

Này thiện nam! Ta chỉ biết mỗi môn giải thoát Thị hiện thọ sinh tự tại thần biến của Bồ-tát, với vô lượng kiếp, khắp hết thảy các cõi này; còn như các Đại Bồ-tát, có khả năng chỉ trong một niệm mà phát sinh sự tích chứa hết thảy các kiếp, để khai mở, chỉ bày, chứng ngộ về bản tính của các pháp; có thể dùng phương tiện thiện xảo, để làm sự thọ sinh được hiện khắp; nguyện luôn được cúng dường tất cả chư Phật, tinh tấn, chuyên cần rốt ráo để cho pháp Phật hiện tiền; thân thọ vào các nẻo, như cái bóng hiện ra khắp nơi; ở chỗ các Đức Phật, ngồi tòa hoa sen, tùy vào sự ưng muối của chúng sinh mà hóa độ, thành thực họ; đối với khắp thế gian, hiện ra sự biến hóa đại thần thông, trí lớn tròn đầy, thông tỏ không nghĩ ngại; đối với các Tam-muội, đều được tự tại, cho thấy việc thành Chánh giác, chuyển xe diệu pháp, chứng vào pháp giới vô ngại sâu xa, hiểu rõ hết tâm tính của chúng sinh, chỉ bày tất cả các tướng công đức, phát tâm có sức tự tại rộng lớn, đạt được hết thảy trí nhẫn, hàng phục hết thảy các ma, tùy thuận nhập vào cảnh giới của tất cả Như Lai, tùy vào chúng sinh mà hiện thân sắc. Đó là trí Bồ-tát hành công đức mà ta thì làm sao có thể biết, có thể nói hết được.

Này thiện nam! Theo hướng Tây nam này, có thành Ca-tỳ-la, ở đó có người con gái thuộc dòng họ Thích, tên là Cù-ba. Ông hãy đến đó mà hỏi: Bồ-tát làm thế nào ở trong sinh tử để thành thực chúng sinh, tu hành hạnh Bồ-tát?

Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài đánh lẽ và đi vòng bên phải Thần rừng Lâm-tỳ-ni; Đồng tử kinh hành vô số vòng, ân cần nhìn ngắm hết tâm mến mộ, rồi từ giã ra đi.

Đồng tử Thiện Tài từ rừng Lâm-tỳ-ni, hướng thẳng đến thành Ca-tỳ-la; trên đường đi, Đồng tử suy nghĩ và quán sát lại môn giải thoát Chư Phật thọ sinh tự tại thần biến của Bồ-tát mà thần kia đã chứng được; làm cho sự tu tập được tăng trưởng, rộng lớn, tùy thuận mà ngộ nhập, nhớ giữ không cho mất. Đồng tử bắt đầu đi thẳng đến cung điện Phổ hiện pháp giới ánh tượng quang minh, nơi các Bồ-tát đang hội họp, trong đó có vị Thần chủ cung điện tên là Vô ưu đức, cùng với một vạn Thần chủ cung điện nữa, nghênh tiếp Đồng tử Thiện Tài và bày tỏ:

–Lành thay! Được đón tiếp bậc Trưởng phu, bậc Đại trí tuệ, Dũng mãnh vô úy, đã

tu tập được không thể nghĩ bàn môn giải thoát Tự tại thọ sinh thần biến của Bồ-tát; tâm không hề rời thệ nguyện rộng lớn; khéo léo quán sát cảnh giới của các pháp; tâm thường an trụ thành trì của pháp vô thượng; nhập vào nơi cung điện Thanh tịnh diệu pháp; chỉ bày vô lượng phương tiện thiện xảo, điều phục chúng sinh, khiến cho hết thảy đều thành tựu, tinh ngô và đắc nhập vào biển lớn công đức của Như Lai; được xe trí biện tài vô ngại, vô tận, vi diệu của Phật; tùy chúng sinh mà lưu chuyển, làm cho vui mừng, tăng trưởng được nguyện lớn, hồi hương khắp các nẻo, để cầu đạo Nhất thiết trí. Ta thấy Nhân giả đạo hạnh sâu xa, tâm không hề xả bỏ, oai nghi vắng lặng, không chút vẩn đục, chẳng bao lâu sẽ thành Như Lai Vô thượng, thân, ngữ, ý, nghiệp đều thanh tịnh tối thăng; với các tướng tốt này, trang nghiêm nơi thân, sẽ là ánh sáng trí mười Lực, làm sáng sửa mọi tâm địa; khi du hành khắp thế gian sẽ là ánh sáng lớn soi sáng từ nơi này đến nơi khác. Ta thấy Nhân giả dũng mãnh tinh tấn, khéo ngăn trở hay hủy hoại; chẳng bao lâu sẽ đạt được khả năng thấy khắp ba đời tướng tốt tròn đầy của tất cả chư Phật; nghe khắp xe pháp mà chư Phật chuyển; có khả năng thọ dụng khắp hết thảy thiền định của Bồ-tát, an vui trong các môn giải thoát Tam-muội; tùy thuận mà chứng nhập cảnh giới của Như Lai. Vì sao? Vì ông đã có thể thấy được Thiện tri thức, lại gần gũi, thờ phụng, cung kính cúng dường; mạng được dạy dỗ, luôn nhớ nghĩ đến công đức, tu hành không gián đoạn, không lo buồn, phiền não, không lười biếng, thoái lui, không có gì chướng ngại; tất cả thế gian, trời, người, ma, phạm không thể làm khó dễ; chẳng bao lâu sẽ thành Vô thượng Bồ-đề và cũng khiến cho chúng sinh chứng được quả Phật.

Lúc bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài nghe lời bày tỏ ấy rồi, liền thưa:

–Bạch Thánh giả! Những công đức như ngài vừa nói, nguyện sao cho tôi được đầy đủ tất cả. Thưa Thánh giả! Nguyện của tôi là vĩnh viễn dứt hẳn những phiền não đã thành thực trong chúng sinh; diệt trừ tất cả các nghiệp ác của chúng sinh; cùng chúng sinh an vui trong đạo Vô thượng; khiến cho chúng sinh tu hành thanh tịnh.

Bạch Thánh giả! Hết thảy chúng sinh, tâm thường tán loạn, từ đó sinh ra phiền não, tạo các nghiệp ác, rồi trôi lăn theo nghiệp, bị đọa vào trong nẻo ác; thân tâm lớn lên trong đêm tối, thọ chịu bao điều khổ ác; Bồ-tát thấy rồi, tâm sinh ưu phiền. Thưa Thánh giả! Ví như có người chỉ được một con, thương yêu lo ắng đều dồn hết; bỗng thấy kẻ nào đó đến cắt đứt thân thể tứ chi của con; thì tâm đau thống thiết, làm sao an vui cho được, Đại Bồ-tát cũng như vậy. Thấy các chúng sinh chất chứa nghiệp ác, đọa vào ba đường ác, thọ đủ các khổ, tâm vô cùng ưu phiền, không thể an vui cho được. Còn nếu thấy chúng sinh, phát khởi ba loại hạnh lành thân, ngữ, ý, sinh trọng đạo lành; thì thân tâm thọ nhận an ủi, sinh niềm vui lớn. Vì sao? Vì Bồ-tát không vì lợi ích cho mình mà cầu Nhất thiết trí; cũng không vì tham những vui thú trong các sinh tử; cũng không vì tham nắm dục lạc; lại cũng không vì chuyên cầu niềm vui được trang nghiêm, yêu kính ở quyến thuộc ở Dục giới; lại cũng không tùy tưởng điên đảo, tâm điên đảo, kiến điên đảo, sức xoay chuyển của ái kiến, tùy miên, kết sử; đối với chúng sinh bị ái ân trói buộc, tâm không tham luyến, cũng không đắm vào mùi vị an vui của thiền định; cũng không vì những chướng ngại, chán mổi, thoái lui; trụ trong chìm đắm và dời đổi của sinh tử; nhưng Bồ-tát thấy được tất cả chúng sinh ở trong biển hữu, nhận đủ vô biên các khổ thúc ép, phát tâm đại Bi, nguyện thâu tóm, giữ gìn, để khiến họ mau ra khỏi biển lớn sinh tử; dùng sức nguyện đại Bi, chuyên cần tu hành đủ các khổ hạnh khó hành; đoạn dứt khắp tất cả phiền não của chúng sinh, khiến được xa lìa, vĩnh viễn không thoái lui. Còn muôn tinh tấn cần cầu trí Nhất thiết trí ở Như Lai; thì phải thờ phụng cúng dường

tất cả chư Phật; thấy các cõi cõi nước có nhiều tạp nhiễm không sạch thì làm cho trang nghiêm thanh tịnh biến cõi chư Phật đó; thấy các loại tướng và danh của chúng sinh đều không chân thật thì làm sao để Pháp thân họ được thanh tịnh, thấy thân tâm có nhiều tạp nhiễm thì làm cho họ ba nghiệp được thanh tịnh trang nghiêm; thấy các chúng sinh tâm hạnh không đủ thì làm cho họ được thanh tịnh đầy đủ. Bạch Thánh giả! Như vậy Bồ-tát đối với chúng sinh, tâm đại Bi phải sâu dày có thể thực hành tất cả những hạnh khổ khó hành; trải qua vô biên kiếp, tâm không mệt mỏi thì những gì mình làm, mới được thành tựu; giống như cha mẹ, như nhũ mẫu, như đất, như nước, như lửa, như gió, như hư không rộng lớn, như mặt trời, mặt trăng, như biển lớn, như cùng sinh ở cõi trời. Có thể sinh ra đủ các lợi ích viên mãn. Thế nào là Bồ-tát giống như cha mẹ? Vì đó là nơi an toàn để gầy dựng tâm Bồ-đề. Thế nào là Bồ-tát giống như nhũ mẫu? Vì nhờ đó mà thành tựu đạo Bồ-tát. Thế nào là Bồ-tát giống như đại địa? Vì đại địa có mười loại việc. Những gì là mười? Đó là do đại địa rộng lớn vô biên, nên tất cả sự vật thành tựu rộng khắp; Đại Bồ-tát cũng như vậy, sự tích tụ công đức, phước trí rộng lớn đều từ đó mà thành tựu vô lượng. Lại như đại địa, có thể sinh cho thế gian đủ các thứ dụng cụ riêng tư, tất cả chúng sinh đều dựa vào đó mà duy trì cuộc sống; Đại Bồ-tát cũng như vậy, có thể sản sinh những công đức, những của cải quý báu vượt khỏi thế gian, như Bố thí, Trí giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Trí tuệ, Bồ-đề phần và Diệu pháp; đó là những tư cụ có thể dưỡng dục chúng sinh thọ mạng công đức và trí tuệ. Lại như đại địa đều bình đẳng về lợi ích, không buồn không vui, không có tướng phân biệt; Đại Bồ-tát cũng như vậy, đối với việc bố thí không nghĩ đến chỗ thân quen, không dựa vào yêu ghét, không sinh hai tâm. Lại như đại địa, có thể thọ nhận những cơn mưa như trút của các vầng mây lớn; Đại Bồ-tát cũng như vậy, có thể thọ lãnh những cơn mưa của mây pháp lớn từ Đức Như Lai. Lại như đại địa, là chỗ mà tất cả chúng sinh nương vào đó mà trụ; Đại Bồ-tát cũng như vậy, luôn cùng với chúng sinh ở thế gian và xuất thế gian, nương tựa vào nhau mà làm các việc lợi lạc. Lại như đại địa, tất cả những hạt giống đều nương vào đó mà sinh trưởng; Đại Bồ-tát cũng như vậy, tất cả những hạt giống pháp lành có trong chúng sinh cũng đều nương vào đó mà sinh trưởng. Lại như đại địa, có thể sinh nhiều chậu báu và những đồ dùng báu; Đại Bồ-tát cũng như vậy, có thể sinh cho chúng sinh những công đức báu, những pháp khí báu. Lại như đại địa, có thể sinh các loại thuốc để diệt trừ bệnh tật; Đại Bồ-tát cũng như vậy, nương vào đại Từ bi mà sinh ra thuốc pháp, diệt trừ đủ các bệnh nặng của phiền não. Lại như đại địa, có biết bao loài trùng độc hại, hoạt động trong tâm đất, nên phải tiếp xúc với đủ các bậc tức mà vẫn an trụ bất động; Đại Bồ-tát cũng vậy, thường phải tiếp với tất cả trong ngoài những khổ não, nhưng thâm tâm vẫn không dao động. Lại như đại địa, tất cả các tiếng ác, tiếng sấm to, tiếng rống của rồng, không làm cho kinh hãi sợ sệt, còn tưởng như chẳng nghe thấy; Đại Bồ-tát cũng vậy, những tiếng ác của các ma hay ngoại đạo, chẳng kinh chẳng sợ, chẳng lo chẳng hãi, còn tưởng như chẳng nghe thấy. Thiện nam! Đó là Bồ-tát đầy đủ mươi loại công đức tròn đầy, giống như đại địa thành tựu và tự tại.

Này thiện nam! Thế nào là Bồ-tát giống như nước? Ví như được nhiều nước, sẽ khiến cho các thảo dược trong rừng rậm và các đại cổ thụ sinh sản, tăng trưởng, Đại Bồ-tát cũng như vậy, dùng nước Tam-muội, sinh ra các pháp Bồ-đề phần, với đủ các thảo dược, làm tăng trưởng phước đức trí tuệ cho đại thọ, thành tựu được quả Vô thượng Bồ-đề. Thế nào là Bồ-tát giống như lửa? Ví như được nhiều lửa thì có thể đốt cháy tất cả những vật không trong sạch và cũng có thể thiêu đốt sạch tất cả cây cỏ, những khu rừng

có ở đại địa; Đại Bồ-tát cũng như vậy, có thể dùng các loại lửa đại trí tuệ, đốt cháy các phiền não, tùy miên tập khí, không trong sạch, tội lỗi và nhơ bẩn có ở trong chúng sinh. Thế nào là Bồ-tát giống như gió? Ví như gió không có sắc tướng, không có trụ xứ không nương tựa, không chìm đắm mà có thể thành tựu thế giới; với nước và đồng đất thì không thể tạo thành tất cả cung điện hay núi Tu-di và các núi lớn nhỏ khác; điều đó tất cả con người đều không có khả năng thấy được; Đại Bồ-tát cũng vậy, đối với tất cả xứ, không đắm không nương tựa vào đó mà có thể thành tựu uẩn giới xứ; công đức của Bồ-tát, tất cả thế gian, Thanh văn, Duyên giác không thể thấy được. Thế nào là Bồ-tát giống như hư không? Ví như hư không, thể của nó không chướng ngại, tất cả các pháp nương vào đó mà thành tựu; Đại Bồ-tát cũng như vậy, bản tánh không ngại, tất cả các pháp lành đều duyên theo đó mà thành tựu. Thế nào là Bồ-tát giống như mặt trăng? Vì như chu kỳ của mặt trăng, từ ngày đầu tháng đến ngày rằm của tháng, tuần tự mà lớn dần cho đến tròn đầy; Đại Bồ-tát cũng như vậy, từ khi mới phát tâm, tất cả các tịnh pháp cũng dần dần tăng trưởng, cho đến khi thành Phật ngồi ở Bồ-đề đạo tràng; tất cả công đức đầy đủ viên mãn. Thế nào là Bồ-tát giống như mặt trời? Ví như sự luân chuyển của mặt trời, hễ mỗi khi xuất hiện thì tất cả những u ám tối tăm đều bị tiêu diệt; Bồ-tát có mặt trời trí cũng như vậy; mỗi khi xuất hiện thì tất cả những đen tối u ám, vô minh của chúng sinh thấy đều bị tiêu diệt. Thế nào là Bồ-tát giống như biển? Ví như tánh của biển lớn là luôn có khả năng sinh ra các báu, giúp cho chúng sinh nhận dùng không hết, Đại Bồ-tát cũng như vậy, dựa theo biển phước trí mà sinh ra các báu công đức và trí báu, đem lại nhiều lợi ích cho chúng sinh, không bao giờ hết được. Thế nào là Bồ-tát giống như cùng sinh ở cõi trời? Ví như trời thứ hai, cùng với con người đồng sinh, tùy ý đuổi theo con người như hình với bóng, không thể lìa bỏ; Đại Bồ-tát cũng như vậy, thường tùy chúng sinh mà đuổi theo đến tận các nơi hiểm nạn hay ác đạo để bảo hộ, không làm cho rơi đọa vào đó.

Này thiện nam! Đại Bồ-tát đối với chúng sinh như là thuyền trướng, làm cho chúng sinh được qua khỏi biển sinh tử; là chỗ để quay về nương tựa, xa lìa được các nỗi sợ hãi của ma phiền não; là chỗ để cậy nhờ, khiến mọi bức dọc nóng nảy tiêu trừ, lại được sạch trong mát dịu; là bến đò lớn, đưa chúng sinh nhập vào biển pháp; là thây chỉ đường trên biển, giúp chúng sinh đến được đảo báu Phật pháp; là hoa sen thanh tịnh, nở vô số tâm công đức của chư Phật; là dụng cụ trang nghiêm, làm cho ánh sáng phước trí càng thêm trang nghiêm; là nơi ưng cho những ái lạc, khiến được thành tựu hạnh Phổ hiền, tam nghiệp thanh tịnh, đoan chính trang nghiêm; là bậc đáng tôn trọng, giúp cho ta chuyên cần lìa bỏ các nghiệp ác; là hạnh Phổ hiền, giúp cho hình thể trở nên tốt đẹp và viên mãn; là chỗ thấy vui, khiến mọi vui thú theo đó mà xuất hiện; là ánh sáng lớn, phóng trí tuệ khắp nơi tạo những ánh hào quang; là ngọn đèn sáng lớn, soi sáng đủ các pháp, làm cho hết thảy đều thông đạt; là ánh sáng có thể soi tỏ từ nơi này đến nơi khác, làm cho tâm tánh Bồ-đề càng sáng trong; là đại dũng tướng, trừ diệt tất cả ma nghiệp; là mặt trời châu báu, có thể phóng ngọn lửa trí, kết thành hào quang lưỡi; là trăng báu đáng yêu, phóng khắp pháp giới những ánh sáng trong lành mát dịu; là mây lớn đổ mưa, có thể đem các pháp Cam lồ làm mưa.

Bạch Thánh giả! Như vậy, khi nào thì Bồ-tát sẽ thực hành những điều đó; để khiến cho chúng sinh được sinh tâm yêu kính; thành tựu đầy đủ và an vui trong pháp chân thật?

Bấy giờ, thần Vô Ưu Đức, cùng với quyển thuộc, gồm đủ một vạn Thần, đang

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

đứng bên đường, nghe Đồng tử Thiện Tài tự nói về hành tướng của sự phát tâm Bồ-đề mà chưa có lần được gặp nên vui mừng hớn hở, bèn dùng các vòng hoa đẹp, các hương xoa, hương bột, đủ các báu trang nghiêm, tất cả nhiều hơn cõi trời để rải lên người Thiện Tài, tùy thuận vi nhiễu, rồi đi vào cung điện Bồ-tát, mà nói kệ rằng:

*Ông vì các chúng sinh
Phát tâm cầu Chánh giác
Nên ở vô tận kiếp
Làm đèn sáng thế gian
Trong vô lượng ức kiếp,
Rất khó được gặp ông
Nay, mặt trời trí hiện
Chiếu sáng khắp thế gian
Ông thấy khắp chúng sinh,
Bị bụi vô minh phủ
Nên phát tâm đại Bi
Ác tàn không Đạo sư
Ông dùng tâm thanh tịnh,
Chuyên cầu công đức Phật
Việc làm Thiện tri thức
Chẳng lo cho thân mạng
Tâm ông ở thế gian
Không nương, không chố dãm,
Quyết định luôn sạch trong
Thanh tịnh như hư không
Ông tu hạnh thăng trí
Chuyển xe công đức lành,
Phóng ánh sáng trí tuệ
Chiếu khắp cõi vô biên
Ông không lìa thế gian
Cũng không đắm ở đó,
Như gió thoảng hư không
Việc làm không chướng ngại
Luôn hướng hạnh Bồ-đề
Dũng tiến, khó khuất phục,
Như lửa cháy kiếp hỏa
Tất cả không thể diệt
Như Sư tử, chẳng sợ
Vững chắc như kim cương,
Trí hành ông cũng vậy
Tất cả khó lay động
Trong pháp giới mười phương
Các pháp Phật đã có,
Ông là Thiện tri thức
Có thể nhập được hết.*

Thần Vô Uu Đức sau khi dùng kệ này, khen ngợi công đức tu hành của Đồng tử

Thiện Tài rồi, ông theo sát Thiện Tài như hình với bóng, để được nghe chánh pháp, không một phút xa lìa. Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài mới vào cung điện Phổ hiện pháp giới ánh tượng quang minh, quán sát khắp nơi, tìm kiếm Thích nữ Cù-ba, thấy vị nữ họ Thích này, đang ngồi trên tòa Sư tử, tên là Phổ hiện nhất thiết cung điện ánh tượng mani bảo vương đại liên hoa tạng, tại nơi sảnh đường mà các Bồ-tát đang tập trung hết ở đó; chung quanh có tám vạn bốn ngàn thể nữ quyến đứng hầu. Các thể nữ này, chẳng phải từ dòng họ Thích sinh ra, mà trong quá khứ, đã cùng tu hạnh Bồ-tát; đều cùng nhau trồng hết thảy căn lành Bồ-tát, như bố thí, nói lời yêu thương, việc làm có lợi; cùng nhau tu hành, thâu tóm các chúng sinh vào cảnh giới Nhất thiết trí; thường thị hiện trước chúng sinh, tu tập đủ các hạnh Bồ-đề của chư Phật, luôn giữ tâm đại Bi bình đẳng vô tận để thâu nhận khắp các chúng sinh, coi họ như con, tâm lành đầy đủ, thanh tịnh và rộng lớn; có khả năng tùy thuận khắp tất cả muôn loài; trong quá khứ, đã cùng nhau tu tập rất nhiều đến không thể nghĩ bàn về các phuơng tiện thiện xảo, đều hướng đến Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, được không thoái lui, nhập sâu vào các Ba-la-mật của Bồ-tát. Cùng nhau tu hành tất cả học xứ của Bồ-tát, tâm luôn xa lìa các vọng tưởng, chấp trước; tránh xa sinh tử, yêu thích chánh pháp; tuy là hành giả, nhưng tâm thanh tịnh, luôn chuyên cần quán sát pháp giới nhất vị, nhanh chóng chí thú cầu đạo Nhất thiết trí, lìa xa các lưỡi che lấp tâm, vượt khỏi những lo toan, khó nghĩ, để thân được thanh tịnh; biến hóa và hiện ra vô lượng, điều phục, thành thục tất cả thế gian; thành tựu sâu xa biến lớn công đức; tùy chỗ xuất sinh của hạnh Phổ hiền, mà nhanh chóng làm tăng trưởng sức dũng mãnh tráng kiệt; làm đèn trí, mặt trời tuệ chiếu sáng tròn đầy khắp nơi.

Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài, liền đến trước Thích nữ Cù-ba đánh lễ, đi nhiễu quanh phái, đứng thẳng, chắp tay, thưa:

–Bạch Thánh giả! Trước đây, con đã phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, mà chưa biết Bồ-tát phải làm thế nào ở trong sinh tử, mà không lo bị sinh tử làm cho chìm đắm? Bồ-tát làm thế nào tự tại liễu ngộ các pháp, mà không cần trụ ở tất cả địa vị của Thanh văn, Bích-chi-phật? Bồ-tát làm thế nào trụ ở địa vị Phật mà có thể nhập khắp vào các địa của Bồ-tát? Bồ-tát làm thế nào trụ ở ngôi Bồ-tát mà có thể nhập đủ các cảnh giới Phật? Bồ-tát làm thế nào vượt khỏi thế gian, mà có thể thành tựu được pháp của thế gian? Bồ-tát làm thế nào đã chứng đắc Pháp thân, mà có thể hiện ra đủ các sắc thân? Bồ-tát làm thế nào đã được pháp vô tướng, mà còn tùy chúng sinh, lại hiện ra các sắc tướng? Bồ-tát làm thế nào đã biết pháp là không nói mà vì độ chúng sinh lại nói các pháp? Bồ-tát làm thế nào đã biết chúng sinh là không mà không chịu xả bỏ việc giáo hóa chúng sinh? Bồ-tát là thế nào đã biết chư Phật là không sinh, không diệt, mà lại chuyên cần cúng dường không bao giờ dứt? Bồ-tát làm thế nào đã vượt khỏi được những cảnh giới huyền hoặc, mà lại còn dùng huyền để điều phục chúng sinh? Bồ-tát làm thế nào đã tin sâu bẩn tánh các pháp như hư không, mà thành tựu được vô biên phuơng tiện trí tuệ? Bồ-tát làm thế nào đã biết tất cả pháp đều không ôm giữ, đắm chìm; mà lại thường cúng dường tất cả chư Phật, tâm sâu không thoái lui? Bồ-tát làm thế nào đã nhập sâu vào các hạnh, không nghiệp, không báo; mà còn tu thiện hạnh không lúc nào dừng nghỉ?

Lúc này Thích nữ Cù-ba, nói với Thiện Tài:

–Lành thay! Lành thay! Này thiện nam! Hôm nay ông hỏi về thể tướng chủng tánh và sự tu hành các hạnh của tất cả các Bồ-tát; về việc có thể tu hành đại nguyện của Phổ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hiền, cho đến những gì mà ông đã phát khởi nói ra; ta sẽ nương sức oai thần của chư Phật, vì ông mà tuyên thuyết, ông hãy lắng nghe cho kỹ khéo ghi nhớ.

Này thiện nam! Nếu các Bồ-tát tu tập mười pháp, thì có thể viên mãn hạnh nhân-dà-la Võng phổ trí quang tràng Bồ-tát. Những gì là mười?

1. Y theo bậc Thiện tri thức.
2. Đạt được sự phá bỏ tà kiến và vô minh sâu rộng.
3. Phát khởi những dục lạc thanh tịnh.
4. Gom và chứa phước đức rộng lớn.
5. Lắng nghe chánh pháp của chư Phật.
6. Gần gũi được ba đời của chư Phật.
7. Cùng tu hành diệu hạnh của Bồ-tát.
8. Được chư Phật cùng hộ niệm cho.
9. Bản nguyện đại Bi thảy đều thanh tịnh.
10. Có khả năng dùng trí lực, xa lìa vĩnh viễn sinh tử.

Nếu các Bồ-tát thành tựu được các pháp ấy thì sẽ được viên mãn hạnh nhân-dà-la Võng phổ trí quang tràng Bồ-tát.

Này thiện nam! Nếu các Bồ-tát, gần gũi, thờ phụng các bậc Thiện tri thức thì có thể tinh tấn dũng mãnh và không thoái lui trong việc tu tập; sẽ phát sinh pháp bình đẳng rộng lớn vô tận của Phật; của Bồ-tát con Phật.

Này Phật tử! Bồ-tát lại dùng mười pháp phụng sự các bậc Thiện tri thức, khiến luôn được hoan hỷ. Những gì là mười?

1. Đối với thân mạng, của cải không hề tiếc rẻ.
2. Đối với những vật dụng riêng tư trong thế gian, tâm không sinh tham lam cầu xin.
3. Biết bản tính của tất cả pháp đều bình đẳng.
4. Đối với tất cả trí nguyện, luôn không thoái lui hay xả bỏ.
5. Thường vui vẻ quán sát thật tướng của pháp giới.
6. Với các biến hữu, tâm không chán nản xa lìa.
7. Biết các pháp không chỗ trụ, giống như hư không.
8. Phát đại nguyện của Bồ-tát không bị chướng ngại.
9. Hiện các loại thân, biến khắp các cõi biển.
10. Thanh tịnh tu hành xe vô ngại trí của Bồ-tát.

Này thiện nam! Dùng mười pháp này mà thờ phụng tất cả các chân Thiện tri thức, khiến cho được hoan hỷ; việc mình làm sẽ không sai trái, cho đến Nhất thiết trí.

Bấy giờ, Thích nữ Cù-ba vì muốn rõ nghĩa này, mới nương sức oai thần của Phật, quán sát khắp mười phương mà nói kệ rằng:

*Chuyên cầu trí Phật lợi chúng sinh
Thiện tri thức những việc phải làm
Chánh trực, lìa nịnh, tâm không lười
Tu hành hạnh lười trời Đế Thích
Rộng hiểu thanh tịnh hằng tối thăng
Như hư không vào khắp ba đời
Phật và cõi Phật cùng chúng sinh
Phổ biến hạnh: Trí quang tràng này
Ý vui rộng lớn bằng hư không*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vắng lặng khó chìm, không ngăn mé
Đối với công đức của chư Phật
Hành hạnh mây thân ở thế gian
Bồ-tát gom chúa Nhất thiết trí
Biển công đức không thể nghĩ bàn
Thân trí tuệ phước đức thanh tịnh
Thực hành hạnh vô trước thế gian
Để đến hết thảy chỗ Như Lai
Lắng nghe chánh pháp không biết chán
Khai thông hiểu biết làm đèn tuệ
Tu hành hạnh chiếu khắp thế gian
Ba đời chư Phật trong mười phương
Từng niệm hết thảy đều gần gũi
Suy nghĩ kỹ tâm không hề bỏ
Hồi hướng Bồ-dề, hạnh nguyện lớn
Đến khắp các nơi của Như Lai
Cùng tu Bồ-tát biển phương tiện
Biển nguyện Tam-muội rất vô biên
Tu hành hạnh lưới trời Đế Thích
Được sự gia trì của chư Phật
Nơi noi tu đạo hạnh Phổ hiền
Đến tận vị lai, vô biên kiếp:
Hành hạnh phân thân ở thế gian
Để thấy các khổ của chúng sinh
Khởi Từ bi lớn, hiện ở đời
Giảng pháp sáng ngời diệt u tối.
Hành hạnh mặt trời trí thế gian
Để thấy chúng sinh đọa các nẻo
Làm xe pháp diệu, gom vô biên
Khiến cho đoạn hẵn dòng sinh tử
Đó là tu hành hạnh Phổ hiền.
Bồ-tát tu hành mười pháp áy
Thì sẽ hiện trước khắp chúng sinh
Hiện trong các nẻo và biển hữu
Cứu độ hết thảy loài chúng sinh
Dùng sức phương tiện đại Từ bi
Hiện khắp đủ loại thân trang nghiêm
Tùy tâm mà chuyển xe diệu pháp
Khiến các nẻo, hướng đạo Bồ-dề.

Cù-ba nói xong kệ này, liền bảo Đồng tử Thiện Tài:

–Này thiện nam! Ta đã đạt được pháp môn giải thoát Quán nhất thiết Bồ-tát Tam-muội cảnh giới hải.

Thiện Tài liền thưa:

–Bạch Thánh giả! Môn giải thoát cảnh giới này nó như thế nào?

Đáp:

—Này thiện nam! Ta nhập vào môn giải thoát này, biết thế giới Ta-bà này trong thế giới đã qua không thể nói, không thể nói cực vi trần số kiếp; chúng sinh trong mỗi mỗi kiếp ấy, có đủ các hình dạng giống loài, làm điều thiện và làm cả điều ác, sinh kia chết đây, lẩn quẩn trong các nẻo, họ nhận biết bao quả báo; kịp khi ta tu tập môn giải thoát Thiền định đẳng chí đẳng trì (thâm tâm bình đẳng an hòa trong thiền định và sự bình đẳng duy trì tâm trụ ở cảnh); lại được biết, chúng sinh trong mỗi kiếp ấy, hoặc xuất ly hoặc không xuất ly; hoặc chánh định hoặc tà định, hoặc kể cả bất định; hoặc đều có căn lành cùng phiền não; hoặc đều có căn lành không cùng phiền não; hoặc có đầy đủ căn lành, hoặc không có đầy đủ căn lành; hoặc có căn lành thâu tóm căn không lành, hoặc có căn không lành thâu tóm căn lành; pháp lành và pháp ác cứ như thế mà tích tụ; hết thảy ta đều biết rõ; không có gì làm chướng ngại. Lại cũng trong kiếp ấy; trước sau liên tục, đều có chư Phật xuất hiện ở đời, với đủ các danh hiệu, ta cũng đều biết rõ. Đối với mỗi mỗi chư Phật Thê Tôn, từ khi mới phát tâm cầu Nhất thiết trí, phát hết thảy biển đại thệ nguyện, làm hết thảy các biển sự việc của Thiện tri thức, luôn cúng dường hết thảy biển chư Phật, tu hành hết thảy biển hạnh của Bồ-tát, làm trang nghiêm biển cõi nước của chư Phật, luôn cố gắng viên mãn biển công đức của chư Phật, làm xuất hiện biển thành tựu Chánh giác, thị hiện biển thần thông rộng lớn, có phương tiện để chuyển bánh xe chánh pháp, điều phục biển chúng sinh. Tất cả ta đều biết rõ, không có trở ngại. Ta còn biết những chủng hội khác nhau của các chư Phật đó. Ở trong chúng hội, có các chúng sinh, ở hàng Thanh văn mà được xuất ly; các bậc Thanh văn ấy, ở quá khứ đã tu tập nhiều căn lành, đã có sự thọ trì pháp của hàng Thanh văn và cũng đã được đủ các trí tuệ; ta biết rõ tất cả. Ở trong chúng hội, có các chúng sinh, ở hàng Độc giác mà được xuất ly; các bậc Độc giác ấy, đã có được sự tu tập của nhiều căn lành, đã có sự chứng ngộ quả của hàng Độc giác, đã trụ môn giải thoát tối thắng vắng lặng, đã nhập Tam-muội, đã thấy thần thông, đã giáo hóa chúng sinh cho đến khi nhập diệt; ta đều biết rõ. Ta còn biết chủng hội Bồ-tát tròn đầy, chiểu khắp, không ngần mé của các chư Phật kia. Các Bồ-tát ở trong chúng hội đó, từ lúc mới phát tâm, từ khi mới trồm căn lành, đã phát khởi vô lượng những nguyện lớn, tu hành đủ các hạnh khó hành, thành tựu tròn đầy các Ba-la-mật, làm đủ cách để trang nghiêm đạo Bồ-tát, dùng sức tự tại, nhập vào đủ các Địa của Bồ-tát, những Địa của Bồ-tát là: Đầu các trợ đạo Bồ-tát địa, đủ các hạnh tự tại Bồ-tát địa, đủ cách ra vào Tam-muội Bồ-tát địa, đủ các cách thần thông tự tại Bồ-tát địa, đủ các sự xuất hiện tự tại Bồ-tát địa, đủ các kiến tạo xây dựng Bồ-tát địa, đủ các quán sát Bồ-tát địa, đủ các sửa trị thanh tịnh Bồ-tát địa, đủ các nương nhờ Bồ-tát địa, đủ các tướng Bồ-tát địa, đủ các thể trạng Bồ-tát địa, đủ các loại trí: Bồ-tát nghiệp trí, Bồ-tát thành tựu trí, Bồ-tát trụ xứ, Bồ-tát cảnh giới hạnh rộng lớn, Bồ-tát đại thần thông, Bồ-tát biển Tam-muội, Bồ-tát biển phương tiện giải thoát, Bồ-tát đã nhập biển Tam-muội sai khác, đã được tất cả lời dạy về ánh sáng trí, đã được mây sáng chớp của Nhất thiết trí, đã đạt hết thảy nhẫn nhục, đã có hết thảy trí dũng mãnh, đã giác ngộ rõ biển của tất cả pháp, đã nhập được vào tất cả biển của chư Phật, đã chỉ ra những biển phương tiện, đã có sự phát khởi những biển thần thông, đã có các biển hoằng thệ sâu rộng ta đều biết tất cả.

Này thiện nam! Ở thế giới Ta-bà này, từ quá khứ xa xưa cho đến tận hôm nay, trải qua vô lượng vô lượng cực vi trần số kiếp cõi Phật, đã có đủ các biển kiếp khác nhau, đã có chúng sinh, chư Phật và các chúng hội cho đến tận vị lai, đã có các biển kiếp luân phiên không dứt, trước sau nối tiếp nhau, ta cũng đều biết rõ. Ngày thiện nam! Ngoài

việc biết thế giới Ta-bà như vậy, ta còn biết trong thế giới Ta-bà, lại phát sinh rất nhiều cực vi trần số thế giới, những thế giới ấy trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng biết ở trong tâm thế giới Ta-bà, tất cả những thế giới ấy, trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng còn biết, trong tất cả những cực vi trần có được ở trong thế giới Ta-bà, cũng có những thế giới trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng còn biết, mười phương kiến lập sau trước không gián đoạn, ở ngoài thế giới Ta-bà, đã có những thế giới trước sau nối tiếp trụ ở đó. Ta cũng biết, thế giới Ta-bà là chỗ dựa, cho ánh sáng báu cháy rực chiếu khắp mười phương các cõi mà ở đó hết thảy thế giới được thâu tóm lại, trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng biết, Đức Phật Thế Tôn Tỳ-lô-giá-na trụ tại biển thế giới Hoa tạng trang nghiêm, thuộc đủ loại vô lượng thế giới trong mười phương, đã được thâu tóm lại, trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng biết, trong biển thế giới Hoa tạng, có cực vi trần số những thế giới ở trong tâm nó, trước sau nối tiếp nhau. Ta cũng còn biết, tất cả thế giới đó, có đủ sự định đặt thi hành, có đủ các hình trạng, có đủ sự phân biệt lượng số, có đủ các giới hạn, có đủ các chỗ để nương tựa, có đủ các bến bờ, có đủ các trang nghiêm, có đủ các thành tựu, có đủ các hoại diệt; ở trong đó còn có quyền thuộc, có những cỗ xe, có sự quay trở lại, có những hoa sen, có Tu-di, có sông biển, có cỏ cây và còn có đủ các danh hiệu khác nữa, ta cũng đều biết rõ. Ta cũng biết trong biển thế giới Hoa tạng thuở xa xưa có được là do sức bản nguyện của Như Lai Tỳ-lô-giá-na; ngài xuất sinh đủ các thế giới như vậy mà trong đó có đủ các biển nhân duyên. Ta cũng biết bên ngoài biển thế giới Hoa tạng, có vô biên, vô tận thế giới, cảnh giới hư không khắp mười phương; có tất cả thế giới trong hết thảy biển thế giới. Ta cũng biết Đức Thế Tôn Tỳ-lô-giá-na; trong quá khứ đã đi qua vô lượng biển kiếp, đã có tất cả biển các bản sự; trong quá khứ cũng đã phát khởi biển nguyện rộng lớn; trong quá khứ cũng đã tập họp các biển thừa giáo; trong quá khứ cũng đã tu hành biển hạnh Bồ-tát; trong quá khứ, cũng đã làm thanh tịnh biển các cõi Phật; trong quá khứ cũng đã làm hết các biển sự việc của chư Phật, trong quá khứ cũng đã giáo hóa biển chúng sinh; trong quá khứ cũng đã phát khởi biển thần thông; trong quá khứ cũng đã nhập vào biển các phương tiện; trong quá khứ cũng đã thọ nhận biển pháp của chư Phật; trong quá khứ cũng đã cũng đã nhập vào biển các Tam-muội; trong quá khứ cũng đã chứng đắc biển tự tại, trong quá khứ cũng đã thành tựu các biển công đức, trong quá khứ cũng đã đem tất cả vật dụng mà thực hành Bố thí ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã tu tập sự dũng mãnh tráng kiện, để thực hành Tinh tấn ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã vào các Tam-muội để thực hành Thiền định ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã thành tựu đủ các thanh tịnh, để thực hành Trí tuệ ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã thị hiện những ảnh tượng của thân, nhập khắp thế gian, để thực hành Phương tiện ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã phát khởi biển hạnh thanh tịnh viên mãn của Phổ Hiền, để thực hành Nguyện ba-la-mật; trong quá khứ cũng đã đạt được biển các thần thông, với đủ những tự tại của hết thảy các Như Lai để thực hành Lực ba-la-mật, trong quá khứ cũng đã chứng được biển trí tự tại, với ánh sáng trí chiếu khắp thế gian, của tất cả các Như Lai, để thực hành Trí ba-la-mật. Ngài thâu tóm khắp tất cả Phật Bồ-đề; thâu hoạch khắp các ánh sáng đại trí của chư Phật; chứng được tánh Nhất thiết trí Phật, đối với tất cả các nơi, thành Chánh đẳng Chánh giác, dùng thần thông đạo chơi vui vẻ, chuyển bánh xe chánh pháp, có được nhiều đạo tràng chúng hội. Ở trong những đạo tràng ấy, tất cả Bồ-tát, trong quá khứ; đều đã trông nhiều căn lành, từ lúc mới phát tâm tu hành hạnh Bồ-tát;

đều đã chứa nhóm những phuong tiện, làm cho chúng sinh thành thục và cung thực hành đủ các sự việc của chư Phật, của bậc Thiện tri thức; trong mỗi niêm đều tăng trưởng, đạt được Tam-muội; trong từng niêm từng niêm cũng nhập được môn Đà-la-ni; trong từng niêm cũng đạt được biển lớn biện tài, trong mỗi niêm cũng phát khởi thân thông tự tại, trong mỗi niêm cũng tu hành lưỡi hạnh Bồ-tát, trong mỗi niêm cũng tập họp được các môn phuong tiện, trong mỗi niêm cũng biết được lưỡi căn của chúng sinh, trong mỗi niêm cũng tập họp được các pháp Bồ-đề phần, trong mỗi niêm cũng chứng nhập được biển pháp môn thân thông Đẳng trì đẳng chí... tất cả những việc như vậy, đều từ biển tu hành của Như Lai Tỳ-lô-giá-na, đã biến khắp trong hết thảy biển pháp giới mười phuong vô lượng kiếp, hết thảy ta đều hiểu rõ. Ta cũng biết, sự tu hành trong biển kiếp của hết thảy các Như Lai, đầy khắp trong pháp giới mười phuong, đến tận cảnh giới hư không, cho đến tận cùng kiếp vị lai. Những sức oai thần, những lực gia trì, những cảnh giới của trí huyền, tất cả ta đều biết rõ. Vì sao? Vì khi ta nhập vào môn giải thoát biển cảnh giới, quán hết thảy Tam-muội của Bồ-tát; thì trong mỗi niêm, ta có thể biết rõ hết, đủ loại tâm hạnh của tất cả chúng sinh, lân lộn, chìm đắm, thanh tịnh, lưu chuyển, qua lại rồi mất; tất cả những âm thanh được nghe từ những Tam-muội; tất cả những thần thông, Tam-muội, giải thoát, vắng lặng của Độc giác, tất cả những Tam-muội của Bồ-tát; đủ các địa vị, đủ các pháp môn, đủ các nẻo vào và biển thân thông giải thoát ánh sáng của tất cả Như Lai... hết thảy ta đều biết rõ.

□